

Apie bibliotekų globėjų veiklą ir grįžtamąjį ryšį

KNYGŲ PASAULYJE

Bibliotekų globėjai Lietuvoje atsirado prieš keletus metus. Tai žmonės, kurie savanoriškumo pagrindais remia, palaiko bibliotekų veiklą, jas reklamuoją, skatiniai kūtus, ypač jaunimą, ne pamiršti knygos, dalyvauti bibliotekų renginiuose. Globėjai dažniausiai yra garsūs kraštiečiai, rajono literatai ar kitai kultūrai, literatūrai neabejingo žmonės.

Kiek bibliotekos globėjų yra Kupiškyje? Kaip jie bendradarbiauja su globojamomis bibliotekomis? Ar apie juos žino visuomenė?

**Banguolė
ALEKNIENĖ-ANDRIJAUSKĖ**

GRAŽI IDĖJA

Algirdas Venckus, Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius, teigė, kad globėjų turi ne visi jų bibliotekos padaliniai. Kupiškio viešosios bibliotekos globėjas yra žurnalistas, rašytojas ir keliautojas Vytautas Radzevičius. Šimonių biblioteką globoja rašytoja Renata Šerelytė. Subačiaus miesto bibliotekos globėjai yra muziejininkas Audrius Daukša ir fizikas, knygų autorius Romualdas Karazija. Taip pat keletą Kupiškio viešosios bibliotekos kaimo padalinių globoja rajono literatės, visuomenininkės Aldona Ramanauskienė, Milda Vaižmužienė, Birutė Jasinskienė. Rajonų bibliotekos turi ir daugiau rėmėjų, kurie neturi globėjo statuso. Visus sunku ir išvardyti. Galis iš jų paminėti Vidmantą Jankauską, Alvydą Totorį, Darį Gudelį. Pastarasis yra aktyvus Subačiaus bibliotekos rėmėjas.

„Bibliotekas skatinėti turėti savo globėjus – graži idėja. Ją reikėtų palaikyti. Dažniausiai globėjais tampa garsūs kraštiečiai rašytojai, menininkai, visuomenės veikėjai. Jų ryšys su gimtojo krašto kultūra labai svarbus. Šių žmonių veikla abipusiškai naudinga. Kraštiečiai sužino apie jų veiklą, kūrybą, gali iš arčiau tuos žmones pažinti“, – išsakė savo nuomonę direktorius.

Paklaustas, ar reikėtų plačiau pristatyti visuomenė bibliotekų globėjų, jų rėmėjų veiklą, A. Venckus su tuo sutiko. Pasak jo, reikėtų sukvesti visus tuos žmones į susitikimą su visuomenė, viešai jiems padėkoti už nuveiktus darbus, pasidžiaugti tais darbais. Gal tokis susitikimas galėtų vystis per atnaujinto bibliotekos pastato atidarymo šventę. Tik šiandien apie tai dar anksti kalbėti. Bibliotekos remonto darbai gal ir bus užbaigtai šią vasarą, bet realus bibliotekos persikelimo laikas gali užsiptesti ir metus. Irangai, baldams, visų komunikacijų sustarkymui reikia lėšų. Gal reikalai pajudėti greičiau nebet perskiršius rajono biudžetą ir tam suradus papildomai lėšų. Be to, viskai lems ir epidemiologinė situacija dėl COVID-19 ligos. Pastaruoju metu visi renginiai perkelti į virtualią erdvę.

LENGBA BENDRAUTI

Kupiškio viešosios bibliotekos

Vilės Leščinskienės nuotrakė

Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vedėja Lina Matiukaitė labai džiaugiasi, jog bibliotekos globėjas yra V. Radzevičius. Kupiškyje gyveno jo seneliai. Būdamas vaikas dažnai jis pas juos lankėsi. Taigi šis kraštės Vytarui savas.

„Bibliotekoje yra vardinė V. Radzevičiaus dovanotų knygų lentyna. Jis ne kartą pristatė Kupiškyje savo knygas, dalyvavo ir kitų autorių knygų pristatymuose, vedė promušį, dalyvavo skautų renginyje, „Jantos“ kavinėje pristatė valgius iš savo kulinarijos knygos „Pasaulio puoda“. Viskai žmogus daro už ačių. Esame jam labai dėkingi. Per karantiną bibliotekos veikla pasikeitusi. Daugiau su skaitytojais bendraujame virtualiai. Su Vytaru susirašinėjame per mesendzerį. Jis sakė, kad turi sukaupęs dovanotinį knygų, teiravosi, kada krausytisims į atnaujintas patalpas. Su Vytaru lengva bendrauti. Visada juo galima pasikliauti. Mes jį skaatiname parašyti knygą apie savo senelį kūpiškėnų“, – pasakojo bibliotekininkė.

KAI PAČIAM JDOMU

Anot Noriūnų bibliotekos darbuotojos Irenos Gasparonienės, labai pasisekė, kad šios bibliotekos globėja tapo noriūniety Aldona Ramanauskienė, visuomenininkė, kraštotyrininkė, labai kūrybingas ir iniciatyvus žmogus. Ši moteris taip pat pasižymi reiklumu, griežtumu. Jei kas negerai, visuomet pasako. Tai irgi labai gerbtinos žmogaus savybės, padančios kitiems tobuleti.

Ji bibliotekai yra dovanojusi knygų, krėslą. Dalyvauja visuose renginiuose. Dažnai jų dalyvius pamalonina savo keptu pyragu. Į Aldoną pasikonsultuoti galima kreiptis įvairiais klausimais. Ji puiškiai išmano ir rankdarbius, ir sodininkystę, ir savo krašto istoriją. Už savo veiklą yra gavusi ne vieną bibliotekos, Savivaldybės padéką.

Pati A. Ramanauskienė, paklausta apie bibliotekos globėjos veiklą, patvirtino, kad su Noriūnų bibliotekininkine vyksta abipusis bendradarbiavimas. Jei ko reikia bibliotekai, visuomet prisidedanti.

„Man pačiai labai įdomu dalyvauti visokiouose renginiuose. Bibliotekoje buvo surengta mano darytu fotografijų paroda „Žvilgsnis į Palėvenę“. Noriai prisidėjau savo darbais rengiant kalėdinį puokščių parodą. Šiuo metu Motinos dienai ten planuojamas kažkoks

akcentas. Manau, kad irgi prisidésiu. Bendradarbiauju ir su Kupiškio viešąja biblioteka. Padėjau surinkti informaciją, kokie garsūs žmonės yra palaidoti Palėvenės kapinėse. Ten uždegėme žvakutes ant jų kapų. Taip pat Kupiškio bibliotekoje eksponuota mano velykiniai sonovinių atvirukų kolékcija.

Man išskirtinio démesio, padékų nereikia, jų ne pasigendu, nes darau tai, kas man įdomu, ir sulaukiu palaišymo“, – teigė A. Ramanauskienė.

SUKA GALVĄ, KAIP PADÉKOTI

Rudilių bibliotekos darbuotoja Vanda Ribokaitė patvirtino, kad jų bibliotekos globėja yra literatė Milda Vaižmužienė. Moteris kilusi iš šio krašto.

„Esame M. Vaižmužienei dėkinčių už dovanotas knygias. Mūsų globėja medikė. Tai tarp Mildos dovanotų knygų yra ir jos poezijos knygėlės, nemažai ir sveikatos stiprinimo, gyvenimo būdo tematikos leidinių. Ji dovanovo bibliotekai ir pačios tapyta paveikslas. Kai prieš keletus metus vyko Atkoškių krašto žmonių suėjimas, buvo surengta Rudiliuose ir M. Vaižmužienės tapybos darbų paroda. Ji yra dalyvavusi ir kituose renginiuose, pristačiusi kraštiečiams savo poezijos leidinių.

Per karantiną sudėtinga betarpiskai bendrauti. Visuomet suku galvą, kaip tokiam žmogui, kuris užsiima labdaringa veikla, atsidėkoti. Manau, kad bibliotekininko, vadovybės padéką, gelių puokštė labai svarbu bet kokiu atveju“, – išsakė savo nuomonę pašnekovė.

M. Vaižmužienė teigė, kad pastaruoju metu retai nuvažiuojanti į Rudilius. Tai ir globojamoje bibliotekoje seniai buvusi. Karantinas. Turinti minčių išleisti trečią savo eileraščių knygelę ir pristatyti kraštiečiams, bet laukianti geresnių laikų, gal aprima koronavirusas. Galėtų ir naują tapybos darbų parodą ten surengti. Visko yra pritapiusi. Moteris pritarė, kad būtų įdomu susitikti visiems bibliotekų globėjams atnaujintoje bibliotekoje. Tik nežinoma, kada baigsis karantinu suvaržymai. Dabar laukianti antro skiepo. Gal pasiskiepijus bus drąsiau visuomeniškesne veikla užsiimti.

PASIGENDA BENDRAVIMO

Lukonių bibliotekos darbuotoja Loreta Aleksiejūnienė sakė, kad jų bibliotekos globėja yra kraštiečė Birutė Jasinskienė, kilusi iš greti-

mo Terpeikių kaimo vienkiemio. Su ja seniai bendradarbiaujama.

„Džiugu, kad turime tokią globėjā, ir esame jai labai dėkingi. Birutė mums kasmet dovanaja naujų knygų. Buvo bibliotekoje jos eileraščių knygelių pristatymai. Vardinės Birutės dovanotų knygų lentynos bibliotekoje nėra. Gal ir neboga mintis būtų tokia irenti. Visgi skaitytøjai apie bibliotekos globėjā sužino iš knygų. Mat ji kiekvienai dovanotai knygai pada-ro savo įrašą.

Knygos dabar gana brangios. Tai globėjos parama tikrai prisideda prie bibliotekos fondo turtingumo. Lukonių biblioteką gelbsti ir knygų mainai. Skaitytøjai pageidaujamą leidinį gali užsisakyti iš kitos bibliotekos.

Be to, Birutė bibliotekai yra dovanojusi vardinį krėslą. Bibliotekos lankytøjai apie tai sužino užsukę į biblioteką. Prieš keletą metų tai buvo graži Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriaus iniciatyva pasiūlyti, kad bibliotekų globėjai savo noru suoleli ar krėsla, pažymėta į vardu. bibliotekoms padovanotų.

Lukonių bibliotekos globėjos Birutės visuomet lauksime savo renginiuose. Tikimės, kad ji čia pristatas ir naujų savo kūrybą. Jos eileraščiai man patinka. Jie yra skambėję ne viename bibliotekos renginyje“, – kalbėjo pašnekovė.

Pasak L. Aleksiejūnienės, gal bibliotekų globėjams ir reikėtų daugiau démesio, suburti juos į bendrus susitikimus. Bet karantinas tam nelankus metas. Reikia išlaukti.

B. Jasinskienė su Lukonių biblioteka bendradarbiauja gal nuo 2013 metų. Tapti globėja prikabino bibliotekininkę L. Aleksiejūnienę, kaip kraštiečių literatę.

„Esu sukūrusi Lukonių himną. Šio kaimo bibliotekoje pristačiusi keturių savo eileraščių knyges. Kasmet gal nuo 2016 metų dovanuoju bibliotekai naujų knygų. Visgi norėčiau dažniai būti kviečiamas į renginius, glaudesi abipusio ryšio.

Tikrai būtų įdomu, jei Kupiškio viešosios bibliotekos direktorius A. Venckus visus bibliotekų globėjus, rėmėjus nors kartą suburtų kartu pasibūti. Būtų įdomu su visais susipažinti. Stinga bendravimo, ypač ištverus sunkius karantino metus“, – išsakė savo nuomonę pašnekovė.